

Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer
Postbus 447, 2700 AK Zoetermeer

+ 31 85 003 64 00

info@ltoglaskracht.nl

ltoglaskrachtnederland.nl

Kvk 27294015

BTW 8172.64.437B.01

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ir E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Datum : 5 maart 2018
Ons kenmerk : SvdT/18.010
Onderwerp : Oplossing voor energietransitie en aardgasverlaging

Hooggeachte heer Wiebes,

Onze samenleving wil én verduurzamen én minder Gronings gas oppompen. Als minister en kabinet staat U bovendien voor andere maatschappelijke doelen zoals het werken aan een gezondere samenleving en het (beter) beheersen van afvalstromen. Vermindering van het gasverbruik en reductie van de CO₂-emissie was al urgent vanwege het klimaatakkoord van Parijs. Daar is nu de noodzaak van vermindering van Gronings gas bij gekomen.

Als glastuinbouwondernemers en glastuinbouwgemeenten willen en kunnen wij U daarbij helpen. Ons inziens biedt de glastuinbouwsector namelijk kansen als het gaat om het oplossen van een aantal maatschappelijke vraagstukken. Voor het maken van planten is warmte en CO₂ nodig. Deze CO₂ en warmte wordt nu door de glastuinbouwsector hoofdzakelijk met Gronings gas geproduceerd. Door gebruik te maken van restproducten uit de industrie (zowel warmte als CO₂) biedt dit simpele basisprincipe voor het telen van planten (groenten en bloemen) een oplossing voor het reduceren van het gebruik van (Gronings) gas.

Als Warmte Samenwerking Oostland i.o.¹ doen wij U een aanbod om versneld een forse verlaging van het gasverbruik te realiseren. De versnelling en realisatie van de warmte- en CO₂-voorziening past volledig in de landelijke visie 'Klimaatneutrale glastuinbouw 2040' van LTO Glaskracht Nederland. Deze wordt breed gedragen door vele betrokkenen. De Greenport West-Holland heeft in 2017 een Energieakkoord gesloten om, met de belangrijkste stakeholders, de eerst fossielvrije Greenport van Nederland te worden.

Wij vragen Uw speciale aandacht voor het bijgevoegde plan voor realisatie van het Warmte Systeem Oostland. Dit plan is opgesteld met de stakeholders, verenigd in de Warmte Samenwerking Oostland i.o. (WSO) en sluit aan op het aanbod van restwarmte dat de Warmtealliantie Zuid-Holland ontwikkelt.

¹ Warmte Samenwerking Oostland i.o. (WSO), een samenwerking tussen de gemeenten Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp, LTO Glaskracht, provincie en marktpartijen werkt aan een energievoorziening zonder aardgas voor de glastuinbouw en aangrenzend stedelijk gebied in Oostland (Lansingerland en Pijnacker-Nootdorp). De aanpak wordt afgestemd met zuster gemeente Zuidplas.

In de gehele warmteketen voor industriële restwarmte bedraagt de onrendabele top globaal € 6 per GJ. Voor de gehele warmteketen in Oostland betekent dit dat de onrendabele top voor het gebruik van industriële restwarmte in de periode tot 2021 per jaar € 26 miljoen bedraagt. Dit loopt na 2025 op tot € 41 miljoen. Dit is een zeer kosten-efficiënte optie voor de energietransitie en het verminderen van gebruik van Gronings gas t.o.v. andere alternatieven.

Wij vragen U om voor Oostland de afdekking van deze onrendabele top te regelen. Hiermee wordt jaarlijks circa 600 miljoen m³ aardgas bespaard en ruim 1000 Kton CO₂-uitstoot vermeden. Ook vragen wij het Rijk om, middels de Warmtealliantie Zuid-Holland, zo snel mogelijk te werken aan beschikbaarheid van industriële restwarmte op het RoCa-warmtenet voor Oostland.

In Oostland zijn er volop mogelijkheden voor uitbreiding van de warmtelevering uit lokale duurzame bronnen en CO₂-levering uit het nabijgelegen Rotterdamse havengebied, een kans om niet te missen! De realisatie van een goede warmte-infrastructuur is daarbij cruciaal en levert een grote versnelling op voor verlaging van het gasverbruik. Daarmee maken we de weg vrij voor volledige verduurzaming van de energievoorziening van alle glastuinbouwbedrijven én de bebouwde omgeving in het gebied. De bebouwde omgeving in Oostland kan meeliften op de uitrol van de warmte-infrastructuur.

De WSO i.o. heeft het initiatief genomen en ondersteunt ondernemers bij het organiseren van een volledig gebiedsdekkend netwerk van coöperaties. In de coöperaties bundelen de ondernemers hun krachten en vormen zij het aanspreekpunt voor externe partijen die een bijdrage kunnen leveren aan warmte- en CO₂-opties. Dit kan bestaan uit het ontwikkelen van lokale bronnen (geothermie, biomassa), het aansluiten van aangrenzend stedelijk gebied en benutting van extern geleverde warmte en CO₂. De warmtecoöperaties maken, ondersteund door de WSO, hun eigen businesscases. Daarbij wordt de verbinding georganiseerd met alle relevante stakeholders, waaronder de Warmtealliantie Zuid-Holland en de Greenport. Daarnaast zijn in Oostland al eerder clusters georganiseerd rond geothermie-projecten en het RoCa project.

De vertegenwoordigers van de coöperaties en clusters komen regelmatig bijeen in een ondernemersgroep die rechtstreeks adviseert aan het bestuur van LTO Glaskracht MZH en zijn oproepbaar om zaken die spelen op gebiedsniveau te bespreken. De coöperaties en clusters nemen zo samen medeverantwoordelijkheid voor de realisatie van duurzame warmte- en CO₂-voorziening voor de bedrijven. Dit doen zij (binnen de WSO i.o.) samen met de gemeenten, LTO Glaskracht, de provincie en marktpartijen die warmte- en CO₂-voorzieningsprojecten kunnen realiseren. Ook de omgeving betrekken wij bij deze samenwerking.

De samenhang van de totale energievoorziening in één gebiedsaanpak is de succesfactor voor de warmte- en CO₂-voorziening: het multi commodity smart grid. Het vraagt om de ontwikkeling van een open net voor warmtelevering met een daaraan gekoppelde marktplaats waar de warmteprijs tot stand komt door vraag en aanbod.

Voor optimale inzet van warmte is het noodzakelijk dat het tariefsysteem voor elektriciteitstransport wordt aangepast zodat ondernemers flexibeler kunnen switchen van eigen opwek naar inkoop van elektriciteit. Ondernemers kunnen binnen het multi commodity smart grid een belangrijke rol vervullen als leverancier van energie en bij de handhaving van de balans van het energiesysteem, bijvoorbeeld met Warmtekrachtkoppeling en met Warmte Koude Opslag. De glastuinbouw kan zich daarmee ontwikkelen tot een belangrijke leverancier van warmte aan woonwijken.

Wij zijn ervan overtuigd dat deze gebiedsaanpak in grote mate bijdraagt aan de energietransitie en een voorbeeld kan zijn voor andere regio's. Wij bieden U aan om met de WSO i.o. en de coöperaties het Warmte Systeem Oostland aan de hand van het bijgesloten plan daadwerkelijk te realiseren. Dit stelt ons en U in staat om de afbouw van het Gronings gasverbruik aanzienlijk te versnellen.

Wij zien uit naar uw reactie.
Met hartelijke groet,

Warmte Samenwerking Oostland i.o.

J. Heuvelink
Wethouder gemeente Lansingerland

B. van der Deijl
Wethouder gemeente Pijnacker-Nootdorp

J. van der Tak
Voorzitter LTO Glaskracht Nederland

T. Ammerlaan
Voorzitter LTO Glaskracht MZH

Contactpersoon: dhr. H. van den Berg, tel: 06 51581794, email: hvandenbergl@lto-glaskracht.nl

Bijlage: Masterplan Warmte Oostland